

เทศน์เช้า วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาเราไปงาน เห็นไหม เราไปงานครบรอบครูบาอาจารย์ คุณหลวงปู่มั่นเสียมาแล้ว ๕๐ - ๖๐ ปี ครูบาอาจารย์ล่วงแล้ว หลวงปู่ลีนี้ ๔๐ กว่าปี ๔๐ ปี ๕๐ ปี เห็นไหม เราไประลึกถึงคุณงามความดีของครูบาอาจารย์ของเรา มันก็ถูกต้องนะ เพราะอะไร? เพราะเวลาเราเคารพบูชา เห็นไหม วันสงกรานต์ วันแข่งม้ง เราเคารพพ่อแม่ของเรา พ่อแม่ของเราให้ชีวิตเรามา

ครูบาอาจารย์ก็เหมือนกัน พ่อแม่ของเราให้ชีวิตเรามา แต่ครูบาอาจารย์ให้ เห็นไหม “พ่อแม่ครูจารย์” พ่อแม่เลี้ยงเรามา นะ คุณดี ความขัดแย้งระหว่างครอบครัว ความขัดแย้งในหัวใจนะ รูปลักษณะภายนอกไม่ขัดแย้ง เพราะอะไร? เพราะพ่อแม่ให้ชีวิตเรามา แต่ถ้าความขัดแย้งในใจ มันน้อยเนื้อต่ำใจ คุณดี เวลาทางยุโรปเขา เวลาเขาวิปริตในหัวใจนี้ เขาทำลายสังคม เขาทำร้ายสังคมจนเดือดร้อนไปหมดเลย ความวิปริตของในหัวใจคือหัวใจมันโต้แย้งไง นั่นคือเรื่องของกรรม เห็นไหม

แต่ถ้าเป็นพ่อแม่ครูจารย์ เห็นไหม พ่อแม่ครูจารย์ นี่พ่อแม่ก็เป็นพ่อแม่ ครูจารย์นี้รู้พยายามอบรมบ่มนิสัย ถ้าอบรมบ่มนิสัยนะ นิสัย เห็นไหม ถ้าคนเป็นพ่อแม่ครูจารย์ได้มันจะเห็นเรื่องอาการความรู้สึก ความคิดคะนองของใจมันแสดงออกมาในความรู้สึก ความคิดการกระทำมันออกมาจากใจ ถ้าใจสมควร ใจเป็นธรรมนะแสดงออกมาจะเป็นธรรม เว้นไว้แต่เวลาเป็นอุบาย กลอุบาย เห็นไหม

กุศโลบาย...กุศโลบายคือการล่อหลอกกัน แต่กุศโลบายการสอนเด็ก กุศโลบายในการจะรักษา เห็นไหม รักษาคุณงามความดีของเรา มันจะมีกุศโลบายนะ เพราะอะไร? เพราะป้อมค่ายดี แดกจากภายใน ก็เลสมันอยู่ในหัวใจของเรา ถ้ากิเลสอยู่ในหัวใจของเราเนี่ย ใครจะว่าอย่างไร “ฮืม...ไม่น่าจะเป็นอย่างนั้น ไม่น่าจะเป็นอย่างนั้นนะ” ถึงว่าศาสนาพุทธเราเป็นศาสนา...ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน “อตุตา หิ อตุตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน” ถ้าตนเป็นที่พึ่งแห่งตน เวลาตนติเตียน

ตนเองนี้ ก็เลสมันจนตรอกที่จะโต้แย้งได้ไง ถ้ากิเลสมันจนตรอก เห็นใหม่ เวลาตนเป็นที่พึ่งแห่งตน เวลาเราติเตียนเราเองนี่มันเป็นที่ประเสริฐมาก

แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์มันก็ยังมีการโต้แย้ง เห็นใหม่ จะมีการโต้แย้ง แต่! แต่เพราะครูบาอาจารย์ของเราได้ผ่านชีวิตมา ได้ผ่านประสบการณ์อันนั้นมา ประสบการณ์ของหัวใจนะ ประสบการณ์ดีป้อมค่ายอันนี้แตก ธรรมเวลาเกิดขึ้นมา เห็นใหม่ ทำความสงบของใจ มีปัญญาเกิดขึ้นมานี้เป็นครั้งแรกเป็นคราว แต่ป้อมค่ายนี้เชื้อไขอวิชชามันอยู่ในหัวใจ เพราะอะไร? เพราะตัวจิตนี้ตัวเกิด ตัวเกิดคือตัวอวิชชา เห็นใหม่ เพราะมันโง่ มันไม่เข้าใจตัวมันเอง มันถึงต้องเกิดตลอดไป เพราะมันโง่ ฟังสิ! เพราะมันโง่

แล้วใครยอมรับตัวเองโง่บ้าง ไม่มีใครโง่เลย ทุกคนเป็นผู้ที่ฉลาดมาก เป็นนักปราชญ์ เป็นนักปราชญ์ทั้งนั้นละ เป็นนักปราชญ์ทำไมทุกขละ เห็นใหม่ เป็นนักปราชญ์เป็นการแสวงหาอาชีพ เป็นวิชาชีพออย่างนี้ เป็นโอกาสเป็นจังหวะ นี่มันคือบุญกุศล เราสร้างบุญกุศลของเราขึ้นมา เห็นใหม่ เราสร้างบุญกุศล บุญกุศลให้ผลเป็นอามิส ให้ผลเป็นโอกาส เป็นอำนาจวาสนา นี่บารมีธรรมบารมีธรรมเกิดจากการเสียสละ เราเสียสละมาเพื่อใคร? เราเสียสละเพื่อเรา เห็นใหม่

แต่ถ้าทางโลกมันมองไม่ได้ เสียสละไม่ใช่เพื่อเรา เพราะเราสูญเสีย เราเสียสละออกไป ไม่ใช่ของเรา เห็นใหม่ การเสียสละออกไป เสียสละเพื่อบุญกุศล เพื่อทานของเรา แต่บุญกุศลนั้นขึ้นมาในหัวใจของเรา นี่อำนาจวาสนาอยู่ที่การยอมรับ คุณิตี พอมันมีการเสียสละ มันมีการฝึกซ้อมของมันขึ้นมา นี่ใจมันจะพัฒนาขึ้นมา ใจจากคนที่มันตระหนี่ถี่เหนียว ใจที่มันคับแคบ ใจที่มันคิดคั่นในหัวใจ

ใจคับแคบมันมีความหวาดระแวง มันมีความระแวง มีความอึดอัดในหัวใจ นี่ใจคับแคบ ถ้าใจกว้างขวาง เห็นใหม่ สิ่งนั้นเป็นเรื่องของเขา การกระทำนี้เรื่องของเขา เรื่องของเราคือรักษาใจของเราให้ได้ มันเกิดมาจากไหนล่ะ? เกิดมาจากการเปิดกว้างของใจ ถ้าใจมันเปิดกว้างขึ้นมา นี่อำนาจวาสนามันเกิดตรงนี้ไง ถ้าเกิดตรงนี้ทำให้การประกอบสัมมาอาชีพะของเราก็ประสบความสำเร็จ

เวลาเราทุกข์เรายากนี้ ทำดีได้ดีมีที่ไหน คนกระทำความชั่วเขาได้ดีมีถมไป ความชั่วอันนั้นมันต้องมีสิ่งรองรับนะ เห็นใหม่ นี่วันนี้มาจากไหน? มาจากเมื่อวานนะ เรานั่งอยู่นี้มาจากไหน มาจากเมื่อวานนี้ การกระทำสิ่งที่ดีขึ้นมามันจะส่งเสริมมา แต่ในวันนี้ทุกข์ไหม? ทุกข์สิ ทุกข์เพราะอะไร?

เพราะชาติปี ทุกๆ การเกิดเป็นทุกข์อย่างยิ่ง เพราะอะไร? เพราะการหายใจ การดำรงชีวิตนี้เป็น เรื่องความสืบต่อ การรักษาอยู่ เห็นไหม

คูสิ เราแสวงหาสิ่งใดมานี้เป็นเรื่องความทุกข์อันหนึ่ง แต่การเก็บสงวนรักษาก็เป็นทุกข์อีก อันหนึ่งนะ คูสิ เราทำงานทำการขึ้นมาเป็นทุกข์ไหม? ทุกข์ทั้งนั้นแหละเราแสวงหามา แต่เราได้ เงินได้ทองขึ้นมา เงินทองขึ้นมาเราต้องจัดการอีกแล้ว เราต้องรักษา เห็นไหม อันนี้เป็นเรื่องของ อามิส

แต่ถ้าเป็นเรื่องของบุญกุศลละ ทำแล้วได้เลย เพราะอะไร? เพราะเราเสียสละไป ใครจะรู้ กับเราไม่รู้กับเราไม่เป็นปัญหา เพราะปัญหาคือใจที่เสียสละออกไป สละออกไปมันก็เข้ามาอยู่ที่ใจ มันสะสม แล้วป้อมค้ำมันโดนทำลายไหม เพราะมันเข้ามา มันเข้ามาอยู่ร่วมอาศัยกับป้อมค้ำ คือสิ่งที่อยู่ในหัวใจของเรา คืออวิชชาไง อวิชชามันก็ยังลึกลงลึก จะได้อย่างนั้นไหม? จะได้อย่าง นี้ไหม? มันมีความลึกลงลึกตลอดไป

เพราะเราไม่จริงกับตัวเราเอง เราไม่จริงจังกับธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราถึงไม่ได้ของจริง แต่ถ้าเรามีความจริงกับตัวเราเอง เห็นไหม ของจริงเข้ากับของจริง คูสิ เพชร พลอยต่างๆ มีคุณค่ามันเข้ากับใครละ ก็เข้ากับคนที่แสวงหามันมาได้ ของเรานี้เราหาได้อะไรมาก่อนกรวดมหาศาลเลย ไม่มีใครสนใจ เพราะมันมีมากมายแล้วไม่มีคุณค่า

นี่ก็เหมือนกัน ความไม่จริงไม่จังของเรา ความไม่ถนอมรักษาหัวใจของเรา เราปล่อยปละ ละเลยของเรา เราไม่จริง ธรรมะเป็นของจริง มันถึงเข้ากับเราไม่ได้ ถ้าธรรมะเป็นของจริง เห็น ไหม เรามีสัจจะ เรามีความจริงของเราขึ้นมา การกระทำนี้งานจากภายนอก งานจากภายในนะ นี้ งานจากภายใน คูสิ การนั่งสมาธิหลายๆ การรักษาหัวใจหลายๆ นี้ ความรู้สึกที่มันคิดค้นในหัวใจนี้ ให้ มันสงบเข้ามา

ถ้ามันไม่สงบเข้ามา ป้อมค้ำอยู่ไหนละ หาป้อมค้ำไม่เจอนะ คนหาป้อมค้ำไม่เจอ จะไป ตีเขาที่ไหน เราจะมีข้าศึก คูสิ นี้เราโดนเขารังแกมาตลอด แล้วใครรังแกเรา เราไม่รู้เลยว่าใครรังแก เรา เราหาใครไม่เจอเลย แล้วเขารังแกเราตลอดมา ข้าศึกเรามองไม่เห็นไง แต่ถ้าเราทำความสงบ ของใจเข้ามา เห็นไหม ข้าศึกมันอยู่ที่นี้ เพราะเวลามันคิดมันคิดมาจากที่นี้ เวลามันคิดคิดมาจาก หัวใจคิดมาจากเรา

ความทุกข์ทุกข์มาจากที่นี่ แล้วเวลาเกิดก็ที่นี่ไงพาเกิด แต่ยังไม่มีการมองเห็นนะ ในศาสนาเท่านั้นที่จะมองเห็นความรู้สึกอันนี้ ความรู้สึกอยู่กับเราแต่เราไม่เห็นความรู้สึกของเราเอง เราไปหาเหตุจากภายนอก เห็นไหม ธรรมะสอนที่นี้ไง เราไปเห็นธรรมะกันใช้ไหม นี่ศาสนวัตถุ วัตถุ อารามนี่สูงส่งมาก โอ้อโฮย... วัตถุไหนก็สวยงาม นี่วัตถุเป็นอย่างนั้น

ศาสนาเป็นเรื่องวัตถุ... ไม่ใช่เลย เป็นที่อาศัย เป็นอารามไง เป็นคนที่ออกจากเรือน เห็นไหม เราอยู่ในเรือน เราสร้างเรือนขึ้นมา เรามีที่อยู่อาศัยของเรา แต่ภิกษุ ภิกษุผู้แสวงหานี้ ออกจากเรือนมา มาอยู่ที่ไหนล่ะ? ออกจากเรือนมาก็อยู่วัตถุอยู่อาราม อยู่ที่อาศัยของผู้ทรงศีล แล้วผู้ทรงศีลนะทำหัวใจขึ้นมาเนะ นี่ศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่คือศาสนธรรม นี่พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

พระธรรม เห็นไหม คุณลักษณะที่ว่า เป็นชาวพุทธเรา เทวดานี้ทำไมมาฟังธรรมล่ะ เราปฏิเสธนะ บอกว่าสิ่งนั้นไม่มี ไอ้เนี่ยมันเป็นความคิดของเราทั้งนั้นล่ะ ความคิดว่าเป็นไปไม่ได้ เพราะอะไร? เพราะเวลามันคนผู้ทำกรรม สิ่งนี้ความประพฤติอย่างนี้หรือ ที่ว่าจะเป็นที่พึ่งของ เทวดา อินทร์ พรหม แต่เราไม่ไปเห็นครูบาอาจารย์ของเราล่ะ เวลาหลวงปู่ฉันอยู่ในป่าในเขา ทำไมพวกนี้มาฟังเทศน์ล่ะ ฟังเทศน์เพราะอะไร? เพราะเขาไม่รู้อรียสัง

คำว่า “อรียสัง” ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค เราก็ท่องบ่นกันปากเปือกปากและ เราก็ไม่เคยเห็น เราก็ไม่รู้ ทุกข์อยู่ที่ไหนล่ะ ทุกข์เกิดจากไหน? ทุกข์เกิดจากตัณหาความทะยานอยาก เป็นสมุทัย สิ่งที่เป็นสมุทัยคือ... เห็นไหม ทุกข์ควรกำหนด สมุทัยควรละ แล้วทุกข์มันอยู่ที่ไหน ทุกข์มันเกิดมาได้อย่างไร แล้วเวลาเราว่าทุกข์ๆๆ อยู่เนี่ย บ่นกันแต่ว่าทุกข์ บ่นกันไปนะ แต่ไม่เคยรู้จักว่าทุกข์ใจ เพราะอะไร? เพราะทุกข์มันเกิดแล้วเราถึงไปปรับสนองอารมณ์ของมัน

ตัณหาความทะยานอยากเป็นเหตุให้เกิดทุกข์ ความแสวงหา ความดิ้นรนของใจเป็นเหตุให้เกิดทุกข์ แล้วทุกข์เกิดขึ้นมาแล้วก็หดหู่หัวใจ แล้วหดหู่หัวใจก็แสวงหาใหม่กันไป มันเป็นอดีตอนาคตปิดบังปัจจุบันอันนี้ไว้ จึงไม่มีใครเห็นทุกข์ เทวดา อินทร์ พรหม สิ่งต่างๆ นี้ เขาศึกษามา ในศาสนาเรา ในศาสนาพุทธของเราองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี่องค์ที่ ๔ แล้วผู้ที่ทำบุญกุศลมาไปเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม เขาก็ฟังธรรมมา เขาก็รู้เรื่องนี้กันหมด เขารู้เหมือนกัน รู้เหมือนเรานี่แหละ แต่รู้เหมือนเราไม่รู้โดยปริยัติ รู้โดยสัญญาความจำ

แต่การประพฤติปฏิบัติถ้ามันได้ผลขึ้นมาแล้วนี่ เราจะได้อริยมุขขึ้นมา ถ้าได้อริยมุขขึ้นมา เราจะไปเกิดอย่างนั้นอีกไหม เขาไม่ไปเกิดอย่างนั้นหรอก ที่เขาไปเกิดอย่างนั้นเพราะบุญกุศล อย่างเรานี้แหละ ฟังเทศน์ฟังธรรมนี้แหละ สิ่งนี้ศึกษาขึ้นมา เห็นใหม่ ถึงว่าผู้ที่รู้จริง อริยสัจที่ว่าอริยสัจ อริยสัจอยู่ที่ไหน เขาถึงว่าต้องมาฟังธรรม เดือนนี้ เดือนหัวใจของเรา เดือนหัวใจนะ ว่าสิ่งการกระทำนี้ ให้รู้จักตัวตนของเรา เดือนเราให้รู้จักเรา เดือนเราให้เรารู้จักคุณงามความดีของเรา คุณงามความดีอยู่ที่ไหน อยู่ที่เราคบคุมใจใหม่

คูลี เวลานั่งสมาธินี้ มันได้บุญมากไหม เวลาเราทำบุญกุศลต้องแสวงหา ต้องหาวัตถุมา ถึงได้การเสียดทานออกมา เห็นใหม่ ทำบุญสละทานร้อยพันพันไม่เท่ากับถือศีลบริสุทธิ์หนึ่งหนึ่ง ถือศีลบริสุทธิ์ร้อยพันพันไม่เท่ากับเกิดสมาธิหนึ่งหนึ่ง มีสมาธิร้อยพันพันไม่เท่ากับเกิดปัญญาขึ้นมาหนึ่งหนึ่ง แล้วเรานั่งสมาธินี้ นั่งเพื่ออะไร? นั่งสมาธินี้ นั่งธรรมคานี้ แล้วบุญมันเกิดมาจากอะไร? เกิดมาจากเราบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พุทโธ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน มันอยู่ที่ไหน?

เวลาไปวัดกราบพระพุทธรูปนี้กราบอะไร พระพุทธรูปนี้สมมุตินะ สมมุติว่าเป็นพระพุทธรูป หล่อขึ้นมาเป็นพระพุทธรูปเป็นตัวแทนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กราบพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ แล้วตัวพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์อยู่ที่ไหน ความรู้สึกนะพุทธรูปผู้รู้ใจ ความรู้สึกของเราคือตัวพุทธรูป ความรู้สึกเรานี้คือพระพุทธรูป พระพุทธรูปนี้ตั้งอยู่กลางหัวใจแต่ไม่เคยเห็นใจ เราไม่เคยเห็นพระพุทธรูปของเรา เราไม่เคยถนอมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา เราไปหาแต่สิ่งจากภายนอก เห็นใหม่ นี่เรานั่งสมาธินี้ นั่งเพื่อใคร เรานั่งขึ้นไปเพราะเราจะไปกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นใหม่ เวลาพระอนันตถ้ามององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

“เวลาพระพุทธรูปปรินิพพานแล้ว เวลาระลึกถึงพระพุทธรูปไปหาที่ไหน?”

“ให้เป็นสังฆเวชนียสถานทั้ง ๔”

เป็นที่เกิด ที่ตรัสรู้ ที่ปรินิพพานนั้น ที่ปฐมเทศนา เราก็ไปไหว้กัน เราชาวพุทธเราไปไหว้กัน

แต่ถ้าเราจะเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเราละ นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ที่กลางหัวใจ “ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต” ผู้ใดเห็นความสงบของใจก็เห็นเงาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าผู้ใดเห็นธรรมจักร เห็นไหม ปัญญามันเกิด งานชอบ เพียรชอบ เกิดขึ้นมาจากหัวใจของเรา นี่ธรรมจักรมันเกิด ธรรมะเกิดแล้ว ธรรมะเกิด ธรรมะแสวงหาเข้าไปหาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ที่ไหนล่ะ? นี่พอมันสงบขึ้นมา ถ้าใครประพฤติปฏิบัติสงบจริงๆ นะ จิตสงบจริงๆ จะร้อง “โอ้โฮ! โอ้โฮ!” ความสุขเท่ากับจิตสงบไม่มี มันสงบมาก มันรู้ตัวของมันเองนะ ใสนี้มันไม่รู้ มันไปตื่นกับฤทธิชีวิพรใจ มันไปตื่นเพราะรู้ว่าว่างๆ ว่างๆ แล้วไม่รู้จักตัวเอง คนเราเห็นภาพจิตรกรรมฝาผนัง เห็นสวยงามยังมีความซึ่งใจเลย เห็นภาพศิลปกรรมสวยงามนี่มันจะซึ่งใจมาก

อันนี้ทำไมไม่เห็น รู้ว่าว่างแล้วทำไมตัวเองไม่รู้อะไรล่ะ ทำไมไม่รู้อะไรเลย ว่างๆ ว่างๆ ว่างๆ กันไปอย่างนั้น เพราะอะไร? เพราะตัวมันเองมันไม่ว่างไป มันไม่เข้าใจตัวมันเอง เห็นไหม นี่เวลาไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ไปเฝ้าเงาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาศึกษาธรรม เวลาศึกษาพระไตรปิฎกก็เอากิเลสเข้าไปศึกษา เวลาว่านรกสวรรค์ก็ไม่มี อะไรก็ไม่มี นิพพานจะมีหรือไม่มี เพราะป้อมค่ายมันอยู่จากภายใน กิเลสมันอยู่ในหัวใจของเรา

สิ่งที่กิเลส ความไม่รู้ของมัน ตัวมันเองไม่รู้เรื่องอะไรเลย แล้วมันก็พยายามจะทำให้เราไม่รู้ด้วย เห็นไหม เราถึงไม่เห็นตัวเราเอง เราถึงไม่ได้เฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราก็ได้แต่เงา ได้แต่เงาก็ยังดีนะ เพราะยังเชื่อยังมีการกระทำอยู่

การทำคุณงามความดี จะบอกว่าไม่ต้องคิดนรณขนาดนั้น ความดีนรณของเรา อยู่ที่ไหนก็ได้ ขอให้จิตมันสงบเข้ามา ถ้าจิตสงบเข้ามาจะรู้จักตัวตนของเรา การฟังธรรมนี้ทำเพื่อเรา เพื่อให้จิตมันสงบเข้ามา ถ้าจิตสงบเข้ามานี่เรื่องของเขา เรื่องของเราแล้ว ความสุขความทุกข์ของโลกเขาก็เป็นเรื่องของโลกเขา ความสุขความทุกข์ของเราก็จะเป็นของเรา ความเห็นของเรา ปัญญาของเรา จะเป็นของเรา ถ้าปัญญาของเราเนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน เห็นไหม พระอานนทน์ระรำพึงรำพัน “ดวงตาของโลกดับแล้ว”

ถ้าเป็นความเห็นของเรา เราเข้าใจเรื่องในหัวใจของเรา เราได้เฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราได้รักษาพุทธะของเรา ตัวตนจิตนี้เป็นพุทธะขึ้นมาเอง ถ้าจิตเป็นพุทธะขึ้นมาเอง เวลา

ครูบาอาจารย์ท่านบอกติ นั่งอยู่ท่ามกลางพระอรหันต์ทั้งหมด จะเข้าใจเรื่องของโลกหมดเลย เพราะอะไร? เพราะโลกเกิดมาจากไหน? โลกนี้มีเพราะมีเรา ถ้าเรากำจัดเราหมดแล้วนี่ เรากำจัดโลกทั้งหมดแล้ว กำจัดโลก อัดตะ โลกทัศน์ในหัวใจที่มันเป็นตัวหนาความทะยานอยาก ที่เป็นอัดตะ ที่เป็นอัดตาในหัวใจ ไม่มีเลย เห็นไหม

มันจะเข้าใจโลกนอกโลกใน เพราะเข้าใจโลกในมันจะเข้าใจโลกนอก เข้าใจโลกนอกแล้วมันจะเป็นที่พึ่งของใครละ นี่ดวงตาของโลกอย่างนั้น โลกนี้มีเพราะมีเรา แล้วเรากำจัดเราหมดแล้วโลกของเราไม่มี แล้วโลกนี้มันเข้าใจ เข้าใจโลกนี้เพราะว่าอะไร โลกนี้เป็นอินโดย มันจะแปรสภาพอยู่อย่างนี้ตลอดไป มันจะไม่ตื่นตื่นไปกับโลกนี้ โลกนี้ไม่ตื่นตื่นไปกับเขา เราจะเกิดจะตาย หมุนเวียนกันไปอย่างนี้ โลกนี้เป็นอนิจจัง สรรพสิ่งนี้เป็นอนิจจัง คนเกิดมานี้เกิดมาเพื่อใช้กรรม เกิดมาใช้กรรม

แล้วเกิดมาเราพบพระพุทธศาสนา พบครูบาอาจารย์ที่เป็นผู้ชี้แนะของเรา เป็นดวงตาของโลก ชี้แนะให้เราทำคุณงามความดี ทำคุณงามความดีจากภายนอก เห็นไหม ตั้งแต่สละทานเข้ามา แล้วก็ทำความปกติของใจ ทำความปกติของใจด้วยการบังคับไว้ด้วยศีล แล้วด้วยความสมัครใจ ด้วยศรัทธา ทำความสงบของใจด้วยสมาธิ สมาธิเป็นตัวสงบของใจ ถ้าใจสงบเข้ามา นี่ตัวป้อมค่าย เห็นป้อมค่ายแล้วทำลายป้อมค่ายให้ได้ ถ้าเข้าไปทำลายป้อมค่าย เห็นไหม จิตนี้ไม่เคยตาย คนเกิด คนตายนี้มาจากไหน นี่คนเกิดคนตาย เกิดมาจิตนี้มีหนึ่งเดียว เกิดได้ตลอดไป เวลาคนตายนี้ร่างกายหมดสภาพไป แต่จิตนี้มันก็ยังคงที่ของมัน

แต่เวลาเราทำลายป้อมค่ายแล้ว จิตนี้มันก็มีอยู่ของมัน แต่มันเป็นจิตที่ไม่มีอวิชชา จิตที่ไม่มีป้อมค่าย จิตที่ไม่มีอัดตา จิตที่ไม่มีต่างๆ อะไรมันก็ไม่หมุนเวียนไปสภาวะของมัน เห็นไหม สิ้นสุดกระบวนการของจิต สิ้นสุดกระบวนการของการเคลื่อนตัวไป ถ้าสิ้นสุดกระบวนการการเคลื่อนตัวไปมันก็คงที่ของมัน คงที่แบบมีอยู่ คงที่แบบนิพพาน

แล้วมันอยู่ที่ไหนล่ะ? มันก็อยู่ในหัวใจเรานี้ไง มันก็อยู่ที่ความรู้สึกเรานี้ไง มันอยู่ที่ความทุกข์ๆ นี่ไง ที่มันทุกข์ๆ อยู่ที่นี่ มันแก้ไขได้ มันทำได้ ถ้าเรารู้จักตัวเรา รู้จักเรา แล้วเราแก้ไขที่เรา เราจะมีความสุขที่เรา นี่คือศาสนาที่มีความมุ่งหมาย ศาสนาที่มีความจริงของเรา แล้วเราเป็นชาวพุทธ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา เราเป็นเจ้าของศาสนา ทำไมเราไม่ใช่ศาสนาให้เป็นประโยชน์กับ

เรา ทำไมเราไม่เข้าไปให้ถึงศาสนา ทำไมเราไม่ทำใจเราให้เป็นศาสนา ทำไมเราไม่เข้าไปเฝ้าองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่หัวใจของเรา เอวัง